WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Szkoła Podstawowa nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi

i Specjalnymi w Poznaniu

Rok szkolny 2026/2027

I. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2026 r. poz. 73), obowiązującym od 1 września 2026 r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2024 r. poz. 781), z późniejszymi zmianami, w zakresie minimalnego wymiaru zajęć z doradztwa zawodowego.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu.
- Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły oraz inne dokumenty wewnątrzszkolne związane z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej i pracy szkoły.

Istotne zmiany obowiązujące od 1 września 2026 r.:

Program realizacji doradztwa zawodowego powinien uwzględniać m.in. prognozy zapotrzebowania na pracowników, wyniki monitorowania karier absolwentów, aktywny udział rodziców oraz współpracę z lokalnymi/regionalnymi pracodawcami, izbami gospodarczymi lub przedstawicielami branż. Rozszerzono także zadania doradcy o analizę tych danych i wykorzystywanie cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego.

II. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w Szkoła Podstawowa nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu stanowi ogół planowych, systematycznych i skoordynowanych działań szkoły, których celem jest wspieranie uczniów w rozpoznawaniu własnych zasobów, poznawaniu świata zawodów i rynku pracy oraz w świadomym planowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

System ma charakter rozwojowy i jest realizowany na wszystkich etapach edukacyjnych. W klasach I–VI treści z zakresu doradztwa zawodowego są włączane w obowiązkowe zajęcia edukacyjne, zajęcia z wychowawcą, działania wychowawcze i wizyty zawodoznawcze. W klasach VII–VIII realizowane są również obowiązkowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego.

Ze względu na organizację szkoły z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi działania doradcze planowane są z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, ich możliwości, ograniczeń, sposobu komunikowania się oraz potrzeb wynikających z niepełnosprawności.

III. CELE WSDZ

1. Cele ukierunkowane na ucznia

- rozwijanie wiedzy o własnych zasobach, zainteresowaniach, uzdolnieniach, wartościach, predyspozycjach i ograniczeniach;
- kształtowanie umiejętności analizowania własnych zasobów w kontekście planów edukacyjnych i zawodowych;
- poznawanie świata zawodów, kwalifikacji i kompetencji potrzebnych na rynku pracy;
- rozwijanie wiedzy o systemie edukacji oraz możliwościach dalszego kształcenia;
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej oceny informacji edukacyjnych i zawodowych;
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz uczenia się przez całe życie;
- rozwijanie kompetencji cyfrowych potrzebnych do korzystania z platform edukacyjnych, baz zawodów i informacji o rynku pracy;

- poznawanie możliwości pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia, przedsiębiorczości i wolontariatu;
- rozwijanie kompetencji miękkich, w szczególności komunikacji, współpracy, planowania, autoprezentacji i zarządzania zadaniami w czasie;
- rozwijanie kompetencji transferowalnych i umiejętności uczenia się;
- kształtowanie szacunku wobec pracy własnej i cudzej oraz ograniczanie stereotypów związanych z aktywnością zawodową;
- uświadamianie wpływu nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zawody i formy zatrudnienia.

2. Cele ukierunkowane na rodziców

- aktualizowanie wiedzy o systemie edukacji, rekrutacji i możliwościach kształcenia po szkole podstawowej;
- wspieranie rodziców w rozpoznawaniu zasobów i predyspozycji dziecka;
- udostępnianie rzetelnych źródeł informacji edukacyjnych i zawodowych;
- włączanie rodziców w działania szkoły, w szczególności spotkania, warsztaty i wydarzenia wspierające planowanie ścieżki kariery uczniów.

3. Cele ukierunkowane na nauczycieli

- wzmacnianie kompetencji nauczycieli w zakresie wspierania uczniów w decyzjach edukacyjno-zawodowych;
- współpraca przy diagnozowaniu potrzeb doradczych uczniów;
- aktualizowanie wiedzy o systemie edukacji, zawodach, rynku pracy i możliwościach kształcenia;
- wykorzystywanie informacji o rynku pracy, prognoz zapotrzebowania na zawody i danych o losach absolwentów w działaniach doradczych;
- wspieranie nauczycieli w wykorzystywaniu cyfrowych narzędzi i zasobów doradztwa zawodowego.

IV. ORGANIZACJA I FORMY REALIZACJI

- obowiązkowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII – zgodnie z ramowym planem nauczania;
- realizacja treści doradczych podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych w klasach I–VI;
- zajęcia z nauczycielem wychowawcą;
- indywidualne konsultacje doradcy zawodowego oraz działania w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- warsztaty i zajęcia grupowe;
- spotkania i warsztaty z rodzicami;
- wizyty zawodoznawcze u pracodawców, w branżowych centrach umiejętności, szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, centrach kształcenia zawodowego i placówkach kształcenia ustawicznego;

- spotkania z przedstawicielami zawodów, pracodawcami i przedstawicielami branż;
- udział w targach edukacyjnych, wydarzeniach zawodoznawczych i projektach lokalnych;
- wykorzystanie cyfrowych narzędzi doradztwa zawodowego, ogólnodostępnych platform edukacyjnych, baz zawodów i platform komunikacji;

V. ZADANIA OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W REALIZACJI WSDZ

Dyrektor szkoły

- zatwierdza program realizacji doradztwa zawodowego do 30 września, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej;
- zapewnia warunki organizacyjne do realizacji WSDZ;
- wspiera współpracę szkoły z pracodawcami, instytucjami i innymi podmiotami.

Doradca zawodowy / nauczyciel odpowiedzialny za doradztwo

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na działania doradcze;
- prowadzi obowiązkowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowuje we współpracy z nauczycielami, pedagogiem/psychologiem oraz podmiotami zewnętrznymi program realizacji WSDZ i koordynuje jego realizację;
- wspiera nauczycieli i wychowawców;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą szkoły;
- analizuje prognozy zapotrzebowania na pracowników, prognozy rynku pracy i wyniki monitoringu karier absolwentów oraz wykorzystuje je w działaniach doradczych;
- wykorzystuje cyfrowe narzędzia doradztwa zawodowego.

Wychowawcy i nauczyciele

- realizują treści doradztwa zawodowego odpowiednio do prowadzonych zajęć i etapu edukacyjnego;
- wspierają uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań, uzdolnień, mocnych stron i potrzeb;
- współpracują z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem i rodzicami.

Pedagog i psycholog

- wspierają uczniów w rozpoznawaniu zasobów i trudności wpływających na planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej;
- współpracują przy działaniach indywidualnych i grupowych oraz przy dostosowaniu form pracy do potrzeb uczniów.

Rodzice

- uczestniczą w spotkaniach i warsztatach;
- wspierają dziecko w rozpoznawaniu jego zasobów i podejmowaniu decyzji;
- korzystają z rzetelnych źródeł informacji wskazywanych przez szkołę.

VI. TREŚCI PROGRAMOWE WEDŁUG ETAPÓW EDUKACYJNYCH

1. Klasy I–III

- poznawanie zawodów i ich znaczenia w najbliższym otoczeniu;
- poznawanie własnych zainteresowań, mocnych stron i uzdolnień;
- rozwijanie umiejętności współpracy, organizowania własnej aktywności i komunikowania się;
- kształtowanie szacunku dla pracy własnej i innych osób;
- ograniczanie stereotypów dotyczących zawodów;
- poznawanie różnych miejsc i środowisk pracy poprzez spotkania i wizyty zawodoznawcze.

2. Klasy IV–VI

- rozwijanie wiedzy o własnych zasobach, ograniczeniach, predyspozycjach i uzdolnieniach;
- analizowanie własnych zasobów w kontekście zainteresowań i przyszłych planów;
- poznawanie świata zawodów i podstawowych informacji o rynku pracy;
- rozwijanie kompetencji miękkich i transferowalnych;
- rozwijanie umiejętności uczenia się, planowania i ustalania priorytetów;
- kształtowanie szacunku do pracy oraz krytyczne podejście do stereotypów zawodowych.

3. Klasy VII–VIII – treści zgodne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, z uwzględnieniem zmian od 1.09.2026 r.

- wykorzystywanie umiejętności cyfrowych do efektywnego wyszukiwania informacji o zawodach w ogólnodostępnych platformach edukacyjnych i stronach internetowych;
- porównywanie własnych zasobów i preferencji z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców, z uwzględnieniem pracy zdalnej, elastycznych form zatrudnienia i przedsiębiorczości;
- analizowanie znaczenia i możliwości zdobywania doświadczenia, w tym poprzez wolontariat, projekty społeczne
- charakteryzowanie instytucji wspomagających planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym publicznych służb zatrudnienia, Ochotniczych Hufców Pracy i agencji zatrudnienia;
- charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem kwalifikacji i możliwości ich uzyskiwania;
- rozpoznawanie wpływu nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zmiany w zawodach i formach zatrudnienia;
- poznawanie możliwości kształcenia zawodowego oraz korzyści i wyzwań związanych z wyborem szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe;
- planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych i ogólnodostępnych platform edukacyjnych.

VII. DOSTOSOWANIE DZIAŁAŃ DO UCZNIÓW O ZRÓŻNICOWANYCH POTRZEBACH

- Działania doradcze są planowane z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz ich możliwości psychofizycznych.
- W oddziałach integracyjnych i specjalnych stosuje się odpowiednie dostosowania metod, form, tempa pracy, materiałów i sposobu komunikacji.
- W przypadku uczniów wymagających dodatkowego wsparcia doradca zawodowy współpracuje z wychowawcą, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, nauczycielami współorganizującymi kształcenie oraz rodzicami.
- W miarę możliwości działania uwzględniają rozwijanie samodzielności, sprawczości, samooceny, komunikacji i przygotowania do możliwie samodzielnego funkcjonowania w przyszłym środowisku edukacyjnym i zawodowym.
- Wizyty zawodoznawcze i spotkania są dobierane z uwzględnieniem dostępności i bezpieczeństwa uczniów.

VIII. CYFROWE DORADZTWO ZAWODOWE I INFORMACJE O RYNKU PRACY

W realizacji WSDZ szkoła wykorzystuje aktualne, ogólnodostępne źródła informacji edukacyjnej i zawodowej. Uczniowie i rodzice są zapoznawani z cyfrowymi narzędziami doradztwa zawodowego, bazami zawodów, platformami edukacyjnymi oraz informacjami dotyczącymi rynku pracy.

- prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy;
- prognozy prowadzone na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy;
- wyniki monitoringu karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych;
- ogólnopolskie bazy zawodów i kwalifikacji;
- platformy edukacyjne i strony internetowe szkół ponadpodstawowych;
- narzędzia wspierające planowanie kariery i komunikację z doradcą zawodowym.

IX. PROGRAM REALIZACJI WSDZ W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

Program realizacji WSDZ jest opracowywany na każdy rok szkolny i uwzględnia potrzeby uczniów, rodziców, lokalne i regionalne działania związane z doradztwem zawodowym oraz współpracę z podmiotami zewnętrznymi.

Lp.	Działanie	Adresaci	Forma/metoda	Termin	Odpowiedzialni
1	Analiza założeń i potrzeb w zakresie DZ	nauczyciele/specjaliści	analiza	wrzesień	doradca zawodowy
2	Diagnoza potrzeb doradczych uczniów	klasy VII–VIII, w miarę potrzeb także młodsi	rozmowa, obserwacja	wrzesień	doradca, wychowawcy
3	Diagnoza planów i aspiracji edukacyjno-zawodowych	klasy VII–VIII	rozmowa	wrzesień/październik	doradca, wychowawcy
4	Analiza wyników diagnozy i zaplanowanie działań	—	analiza, konsultacje	wrzesień/październik	doradca
5	Obowiązkowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego	klasy VII–VIII	zajęcia grupowe, warsztaty	zgodnie z planem	doradca zawodowy
6	Treści doradcze w ramach zajęć edukacyjnych i wychowawczych	klasy I–VI	lekcje, projekty, ćwiczenia	cały rok	nauczyciele, wychowawcy
7	Indywidualne konsultacje edukacyjno-zawodowe	szczególnie klasy VII–VIII	konsultacje	cały rok	doradca, pedagog, psycholog
8	Spotkanie/warsztat dla rodziców	rodzice klas VIII	spotkanie informacyjno-doradcze	II semestr	doradca, wychowawcy
9	Wizyty zawodoznawcze / spotkania z przedstawicielami zawodów	wybrane klasy	wizyta, spotkanie, warsztat	cały rok	doradca, wychowawcy
10	Współpraca z pracodawcami, izbami gospodarczymi lub	wybrane klasy	spotkania, projekty, wizyty	cały rok	doradca, dyrektor

	przedstawicielami branż				
11	Targi edukacyjne / wydarzenia zawodoznawcze	klasy VII–VIII	udział w wydarzeniu	wg kalendarza organizatora	doradca, wychowawcy
12	Aktualizacja materiałów i informacji doradczych	uczniowie, rodzice, nauczyciele	materiały cyfrowe	cały rok	doradca
13	Praca z prognozami rynku pracy i monitoringiem karier absolwentów	klasy VII–VIII	analiza danych, ćwiczenia	cały rok	doradca zawodowy
14	Ewaluacja działań doradczych	uczniowie, rodzice, nauczyciele	ankieta, rozmowa, analiza	koniec I i II semestru	doradca, zespół

Tematy realizowane w ramach obowiązkowych zajęć:

Klasa VII – 10 godzin

1. W czym może pomóc Ci doradca zawodowy?
2. Co warto brać pod uwagę wybierając zawód?
3. Bogaty świat zawodów
4. Zawód, który do mnie pasuje
5. Moje zasoby i ograniczenia
6. System edukacji w Polsce
7. Oferty edukacyjne po szkole podstawowej: gdzie i jak mogę się dalej rozwijać?
8. Rynek pracy. Trendy i prognozy zapotrzebowania na pracowników.
9. Jak nowoczesne technologie zmieniają zawody i rynek pracy
10. Lokalny rynek pracy – cechy, szanse, wyzwania

Tematy realizowane w ramach obowiązkowych zajęć:

Klasa VIII – 10 godzin

1. Co wiem o sobie przed podjęciem decyzji edukacyjnej? Bilans własnych zasobów.
2. Kto i gdzie może pomóc Ci zaprojektować ścieżkę edukacyjno-zawodową?
3. Wiarygodne cyfrowe źródła informacji o edukacji, zawodach i rynku pracy.

4. Jak analizować ofertę szkół ponadpodstawowych i kryteria rekrutacyjne?

5. Moje zasoby a wymagania rynku pracy i oczekiwania pracodawców.

6. Praca przyszłości – technologie, sztuczna inteligencja, praca zdalna i elastyczne formy zatrudnienia.

7. Jak można zdobywać doświadczenie przed pierwszą pracą?

8. Jak zostać fachowcem: o roli kwalifikacji i kompetencji w profilu zawodowym.

9. Jak można wzmocniać swoje szanse zawodowe? O potrzebie uczenia się przez całe życie.

10. Mój plan ścieżki edukacyjno-zawodowej – opcje, ryzyka, uwarunkowania

X. WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI ZEWNĘTRZNYMI

Szkoła może współpracować w szczególności z:

- pracodawcami i organizacjami pracodawców;
- izbami gospodarczymi i przedstawicielami branż;
- branżowymi centrami umiejętności;
- szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe, centrami kształcenia zawodowego i placówkami kształcenia ustawicznego;
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- placówkami doskonalenia nauczycieli;
- publicznymi służbami zatrudnienia;
- Ochotniczymi Hufcami Pracy;
- agencjami zatrudnienia;
- uczelniami i instytucjami rynku pracy;
- lokalnymi organizacjami i instytucjami wspierającymi edukację i rozwój młodzieży.

XI. MONITOROWANIE I EWALUACJA

- analiza frekwencji i udziału uczniów w działaniach;
- ankiety i rozmowy z uczniami;
- analiza potrzeb i oczekiwań rodziców;
- informacje zwrotne od wychowawców i nauczycieli;
- analiza realizacji zaplanowanych działań;
- analiza wykorzystania informacji o rynku pracy i cyfrowych narzędzi doradztwa;
- formułowanie wniosków do pracy na kolejny rok szkolny.

XII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

W realizacji doradztwa zawodowego szkoła współpracuje lub może współpracować, odpowiednio do potrzeb i planowanych działań, w szczególności z:

• Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Poznaniu;

• Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu;

• Mapa Karier – jako cyfrowy zasób wspierający realizację doradztwa zawodowego;

• lokalni i regionalni pracodawcy – zgodnie z działaniami zaplanowanymi na rok szkolny;

• izby gospodarcze lub przedstawiciele branż – zgodnie z nawiązaną współpracą;

• szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, centra kształcenia zawodowego i branżowe centra umiejętności – odpowiednio do planowanych działań;

• publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy lub agencje zatrudnienia – odpowiednio do potrzeb uczniów i realizowanych działań;

• inne podmioty wspierające rozwój edukacyjno-zawodowy uczniów.

Program realizacji doradztwa zawodowego jest opracowywany na każdy rok szkolny, z uwzględnieniem WSDZ, potrzeb uczniów i rodziców oraz lokalnych i regionalnych działań związanych z doradztwem zawodowym. Program podlega zatwierdzeniu przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, w terminie do 30 września. WSDZ ma charakter dokumentu otwartego. Działania i terminy mogą być aktualizowane w ciągu roku szkolnego w związku ze zmianami przepisów prawa, kalendarza wydarzeń, potrzeb uczniów lub dostępnością podmiotów współpracujących.

Dokument opracowano dla: Szkoła Podstawowa nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu

Rok szkolny: 2026/2027